

عنوان مقاله:

ارزیابی نقش عوامل انسانی و ناکارآمدی سیستم مدیریت رواناب شهری در تشدید خسارات سیلاب، حوضه شهر ایلام، استان ایلام

محل انتشار:

کنفرانس ملی توسعه فناوری علوم آب، آبخیزداری و مهندسی رودخانه (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

علی پوراحمد

الهام قربانی

خلاصه مقاله:

پدیده های طبیعی همواره در نواحی مختلف زمین به صورت های مختلفی روی می دهند. برخی از آن ها بلایای طبیعی خوانده می شوند و ممکن است باعث ایجاد خسارات مالی و جانی شوند. این بلایا حاصل کنش برخی پدیده ها با فعالیت های انسانی است. در واقع آنچه به عنوان بلای طبیعی معرفی می شود خساراتی است که در اثر رخداد این پدیده ها به جوامع انسانی تحمیل می شود. بنابراین هماهنگی و همسان سازی با پدیده های طبیعی می تواند یکی از روش های کنترل خسارات ناشی از آن باشد. در بین انواع طبیعی، سیلاب بخاطر حجم بالای خسارات وارده به عنوان مهیب ترین پدیده طبیعی معرفی می شود. سیل به جریان آب شدیدی گفته می شود که اراضی اطراف خود را اشغال می کند. وقوع سیل در هر منطقه وابسته به عوامل طبیعی چون، میزان و تداوم بارش، عوامل زمین شناسی و جغرافیایی مثل جنس و شیب خاک و پوشش آن است. در این بین، عوامل تشدید کننده یا مهار کننده ای نیز وجود دارد که می تواند بار خسارات مالی و جانی سیلاب را افزایش دهد و یا با کنترل آن از این خسارات بکاهد. عوامل تشدید کننده این خسارات که بیشتر انسانی هستند ناشی از فقدان برنامه ریزی کارآمد و مهندسی صحیح برخورد با پدیده ها است. در این پژوهش سعی شده به عوامل انسانی و ناکارآمدی سیستم های مهار و کنترل رواناب در تشدید خسارات سیلاب شهر ایلام پرداخته می شود. برای این کار ابتدا داده های فیزیولوژی و هیدرولوژی پهنه مورد نظر از نقشه های 30 متر و تصاویر ماهواره ای SRTM در محیط نرم افزار GIS 10.1 استخراج شده سپس از این داده ها به همراه مشخصات جغرافیایی و اقلیمی و همچنین آمار بارش ایستگاه هواشناسی و حجم رواناب های ورودی مخزن سد پایین دست منطقه برای تحلیل علل وقوع سیل استفاده شده است. در ادامه با بررسی خسار وارده به تاسیسات و زیر ساخت های شهر پس از سیلاب و بازدید از آن ها علاوه بر تهیه عکس و مستندسازی، به بررسی علل ایجاد این صدمات به صورت موردی پرداخته شده است. براساس مطالعات انجام شده بستر شهر ایلام فاقد زیر ساخت های مناسب جهت کنترل سیلاب است. همچنین به دلیل موقعیت اقلیمی، جغرافیایی و زمین شناسی منطقه روی داد دوباره سیلاب بسیار محتمل است. بنابراین تصحیح گسترش و ارتقای این زیر ساخت ها امر بسیار مهمی در جهت کاهش خسارات سیل است. در انتهای این پژوهش سعی شده راه کارهای برای آماده سازی در مقابل سلاب های آینده که وقوع آن قابل پیش بینی است ارائه شود.

کلمات کلیدی:

سیلاب، بلایای طبیعی، عوامل انسانی، عوامل تشدید خسارت، خسارات سیل، حجم بارش، شهرستان ایلام

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1012706>

